

Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet

Sárik Zoltán
igazgató részére

Tisztelt Sárik Zoltán Igazgató Úr!

Felkért a Baranyai Anita által elkészített, és az új OKJ-hoz igazodó, fővárosi szakmacsoportos alapozó kerettanterv lektorálására.

(17. Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztrációs szakmacsoport).

Feladataim az alábbiak voltak:

Az érettségi követelmények ismeretében, a szakmacsoportos alapozás szakanyagának áttanulmányozása, ezek alapján a követelmények véleményezése, kapcsolatfelvétel a szakmai szerzővel. Az alábbi írásos lektori észrevételt, véleményt készítettem el:

Előzmények

Az Önök által tartott szakmai értekezleteken részt vettem.

Ezek után Baranyai Anita szerzővel, telefonon konzultáltam.

Steinerné Donner Ágnes lektorral telefonon konzultáltam, majd az általa elküldött véleményt elolvastam, valamint Mándy Attiláné lektorral is beszéltem telefonon.

Áttanulmányoztam a szakmacsoportos alapozás szakanyagát.

Mielőtt véleményezem a szakanyagot, az alábbi megállapításokat kell tennem:

A Köznevelési Törvény értelmében a tanulókat szakmacsoportra kell beiskolázni.

A 9. és 10. évfolyamon szakmai orientációnak kell folynia a gazdálkodás-szolgáltatás szakterületre. A szakmai alapozást pedig a 11. és 12. évfolyamon kell folytatni.

A fentieket figyelembe véve, a fenntartó kérésére az új OKJ alapján, meg kell oldani a beszámíthatóságot, átjárhatóságot.

a) Baranyai Anita által kidolgozott új OKJ-hoz igazodó fővárosi szakmacsoportos alapozó kerettanterv szerint, a fentiek megvalósulnak, ugyanis a 9-10 évfolyamon eddig gazdasági környezetet oktattunk, amely most gazdálkodási ismeretek néven fog szerepelni. A tartalma és az óraszám, – témakörök áttanulmányozása után, az óraterv átnézése után – lényegében nem változik.

Kiegészül a vállalkozások alapításával, működtetésével. A szaktanár szabadon el fogja tudni dönteni, melyikre helyez nagyobb hangsúlyt. Véleményem szerint a „Vállalkozás” és az utána következő témakörökkel szakmailag többet kell majd foglalkoznunk, mert modulban is szerepel, ami jelenleg a legfontosabb szempont, ugyanis be kell számítani (01-06: Vállalkozások alapítása, működtetése, átszervezése és megszüntetése követelménymodul).

Az óratervben szereplő csoportbontást a gazdálkodási ismeretek tantárgy, 9-10 évfolyamon történő oktatásához, elengedhetetlennek tartom. Tehát az óratervben megfelelő.

b) Az információkezelés és informatika heti egy-egy órással nehezen kezelhető. Amennyiben a két tantárgyat a tanuló gépírástudásának megszerzésére használjuk, márpedig – a témakörök áttanulmányozása után – logikusan erre kell fordítani, akkor heti 1 + 1 órában, csoport bontva megfelelő. Az óratervet áttanulmányoztam és arra jutottam, hogy semmiképpen nem jelentheti azt, hogy az „informatika” óraszámot megnöveltük. Valamint a 61-06: Ügyviteli, irodatechnikai, kommunikációs követelménymodulnak szerves részét fogja képezni, tehát megfelelőnek találom.

c) Kommunikáció heti 1 óra elmélet, viselkedéskultúra heti 1 óra elméletigényes gyakorlat ugyancsak együtt kezelve, használható a gyakorlatban. Véleményem szerint heti 1 óra nem használható ki se szakmailag, se pedagógiailag.

Mivel az új OKJ szerint 61-06: Ügyvitel, irodatechnikai, kommunikációs követelménymodul része, be kell számítani, ezért szükségszerű, hogy szerepelnie kell az óratervben. Viselkedéskultúra és a Kommunikáció témaköreit áttanulmányozva a gyakorlatban az iskolák az óratervükben rugalmasan tudják kezelni, nem hiszem, hogy problémát fog okozni.

d) Gazdálkodási ismeretek 11. és 12. évfolyam heti 1/1 órában kevésnek tartom. Abban az esetben, ha a szabad sávban szereplő heti 2 óra ide van csoportosítva, tehát 3/1 órában tanítjuk, akkor ezt, megfelelőnek tartom. (Legelső óratervben még így szerepelt!)

Szakmailag kevésnek tartom, hogy egy szakközépiskolában a szakmai érettségi tárgy, amely szerves részét fogja képezni a 01-06 modulnak, heti 1/1 órában elég lenne.

Javasolom, hogy a gazdálkodási ismeretek 3/1 órában szerepeljen az óratervben.

Szakanyag erős pontja:

Jónak tartom, hogy lesz egy olyan egységes érettségi tantárgyunk, amelyet a tanulók 9. évfolyamtól kezdve a 12. évfolyamig fognak tanulni, tehát egységesen 4 éven keresztül. Megjegyzem, hogy az összes *kötelező* érettségi tantárgyat (történelem, magyar, matematika, idegen nyelv) négy éven keresztül tanulják a gyermekek. Sajnos sikerült már elérni, hogy a jelenlegi tantárgyuk választható tárgy. Legalább a rangját próbáljuk meg megemelni.

A 9. évfolyamtól kezdve a gyermekben tudatosítani kell, hogy ebből a tantárgyból fog érettségizni, akkor nagyobb esélyünk lesz, hogy ezt választja. Márpedig célszerű ezt tennünk szakmailag, mert, ha a gyermek szakközépiskolából szakmai érettségi nélkül végez az a szakmára, a szakmai tanárra és a szakközépiskolára is „szégyen”. Valamint gondoljunk arra, hogy a szakközépiskola nem tölti be a funkcióját.

Természetesen egyetértek az értekezleten elhangozottakkal, mégpedig, hogy a szakközépiskolás tanuló jobban le lesz terhelve, míg a gimnazista egy lazább választott 5. tantárgyból leérettségizik. Ez igaz. De ne felejtjük el, hogy a gyermeket az életre neveljük, és tanítjuk. Útnak engedjük, de a munka megélhetés szempontjából nem üres kézzel. Ha mi szakközépiskolák, adunk neki egy olyan pluszt, amit fog tudni használni a gazdasági életben, a szakmai pályája során, akkor miért mondanánk le róla.

Gyakran tapasztaljuk, hogy a gyermek írni, olvasni nem tud rendesen, mikor bekerül szakközépiskolába. Ezzel egyetértek, de ez nem a szakmai tanárok hibája, nem a szakmával van probléma, hanem a helyesírás, olvasás oktatásával. Több diszlexiás, diszgráfiás gyermeket tanítunk, ez is igaz, bár meg kell jegyezni, hogy a diszlexiás 20 évesen és 40 évesen is diszlexiás lesz, ezért zárjuk ki a szakképzésből? Pedig lehet, hogy egy jó szakember lesz belőle.

Sok tanuló, ezzel a végzettséggel már cégeknél munkába tud állni, és tudjuk a gyakorlatból, hogy őt fogják alkalmazni, nem pedig a gimnazistát, mivel tanult már szakmai ismereteket, amit az adott cég majd továbbfejleszt a profiljának megfelelően.

Javaslatom ezzel kapcsolatban az, hogy az érettségi vizsga követelményei, és maga a vizsga ne legyen nehéz, kimondottan egyszerű, és az alapokat kérje számon. Ugyanis a gyermek az alapokra fog tudni építeni, nem az információtengerre, amibe belefut.

e) 62-06 Marketing és PR alapismeretek témaköreit, és az óraszámot megfelelőnek tartom. 1/1 órából 1 óra elméletigényes gyakorlat, csoport bontva a marketing tantárgynál nagyon fontos, ugyanis a marketing gyakorlati tárgy.

f) Közgazdaságtan tantárgy nem szerepel egy követelménymodulban sem, tehát logikus, hogy nem lesz érettségi tárgy. Ezt a „jelen” helyzetben értem.

Ezzel kapcsolatban ellentmondás (gyenge pont):

Szakmailag azonban meg kell jegyezni, hogy a közgazdaságtan azért nem szerepel a modulokban, így az új OKJ-ban, mert a szerzők abból indultak ki, hogy ez az alapozó tárgy. Tehát logikusan nem került bele az új OKJ-ba, mert már a tanuló középiskolai alapozás során megtanulta. Senki sem számított arra, hogy visszafelé fogunk dolgozni. Ez természetesen az Anita szakmai munkájától független.

g) Szakmai idegen nyelv a közismereti tárgyak közé történő beszámításával egyetértek, ugyanis ez volt az igazgatók kérése, ami jogos, mert lehetősége lesz a szaktanárnak, hogy magasabb óraszámokban oktassa a nyelvet, és a szakmai tartalmát megfelelően elsajátíttassa a tanulókkal.

Összefoglalva:

Baranyai Anita által készített, a Kereskedelmi-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoport részére kidolgozott, az új OKJ-hoz igazodó fővárosi szakmacsoportos alapozó kerettanterv a szakközépiskolák 9-12. évfolyama számára szakmailag megfelelő.

Erős pont: a két éves képzések esetén 4 esetben a beszámíthatóság megvalósul. Tanulási idő lerövidül.

Gyenge pont: a 9-12. évfolyamon a nehezebb átjárhatóság.

Viszont hozzá kell tennem, hogy a gyermek jelenleg is különözeti vizsgálattal tud iskolát váltani, ami az új OKJ szerint is megoldható lesz. Valamint elsősorban a többség érdekét kell előtérbe helyezni, nem pedig pár tucat gyermek érdekeit, akik valamilyen oknál fogva iskolát kénytelenek váltani.

Gyenge pont: a kereskedő típusú képzés esetén 11- 12 évfolyamán el vannak aprózva az óraszámok.

Továbbá felhívom a figyelmet, hogy a 9., 10., és a 11. évfolyamon 36 héttel számolt a 37 hét helyett.

Budapest, 2008. április 18.

Tisztelettel:

Pusztai Andrea

Ajánlás (a szakmai egység megteremtése végett):

Az új alapozó érettségire a tankönyvjavaslatom (a témakörök és a vizsgakövetelmények áttanulmányozása után):

Gazdálkodási ismeretek tantárgyra:	Horváthné Herbáth Mária-Stágel Imréné:	
	Kereskedelmi és vállalkozási ismeretek	(9-12. osztály)
Marketing tantárgyra:	Végné Faddi Andrea: A marketing alapjai	(11. osztály)
	Marketingkommunikáció	(12. osztály)